

**ION
BĂIEȘU**

**Mama
s-a îndrăgostit**

piesă într-un act

PERSONAJELE:

MAMA

TATĂL

FIICA

FIUL

(O sufragerie mobilată decent, fără lux. Masa, de patru persoane, este pregătită pentru cină. Un bărbat, între 45 și 50 de ani, cu mijlocul înconjurat cu un prosop, aranjează taciturile, în timp ce fiul lui, Emil, în vîrstă de 18 ani, șade întins pe o sofă și meditează. Tatăl dichisește totul cu mîgălă și, deși mișcările lui sînt precise, el nu-și poate ascunde o puternică tulburare interioară. Fiul continuă să stea nemișcat pe sofă).

FIUL: Tată, la ce oră a spus că vine?

TATĂL: În jurul orei opt.

FIUL: A pronunțat ea această cifră?

TATĂL (după ce se gîndește): Nu. A spus că va veni astă seară.

FIUL: Ceea ce nu înseamnă neapărat ora opt. Seară poate fi și la ora zece sau unsprezece. Insist asupra orei pentru că aș fi avut treabă în oraș pentru un ceas.

TATĂL: Te rog să nu pleci. Trebuie s-o așteptăm cu toții.

FIUL: Dar Camelia de ce nu vine?

TATĂL: Trebuie să pice și ea.

FIUL: M-aș mira.

(Pe ușă intră Camelia. Ea este gemănă cu fratele ei, asemănarea lor fizică fiind perfectă și tulburătoare. Camelia a venit în fugă și respiră greu).

FIICA: A venit?

TATĂL: Nu, dar va sosi dintr-o clipă într-alta.

(Fiica își dezbracă pardesiul în tăcere. S-așază apoi pe un scaun).

FIICA: A precizat că va veni în seara asta?

FIUL: Da, dar nu a spus ora. Iar eu aș avea ceva treabă în oraș. Mă tem că ne pierdem timpul.

FIICA: Emil, cum îți permiți să spui că-ți pierzi timpul așteptînd-o pe mama? (Tatăl iese pe ușa care duce spre bucătărie). Poți să-mi spui și mie ce treabă importantă ai la această oră?

FIUL: Nu. Și-ți interzic să-mi pui întrebări de acest gen.

FIICA: N-avea nici o grijă, știu totul.

FIUL (ridicîndu-se de pe pat, evasi-agresiv): Ce știi?

FIICA: Tot ceea ce este necesar să știu.

FIUL: Și de ce este necesar să știu tu totul despre mine?

(Tatăl intră cu un platou cu gustări și-l așază pe masă. Apoi pleacă iar în bucătărie).

FIUL (care între timp s-a calmat): Poți să-mi spui și mie, dacă le știi pe toate, de unde vine mama? Adică din oraș sau din provincie?

FIICA: Nu știu, că n-a vorbit cu mine. Din cîte bănuiesc, se întoarce definitiv.

FIUL: Definitiv — de unde? Tu știi o grămadă de amănunte despre povestea asta și mie nu-mi spui nimic! Eu nu am dreptul să știu adevărul?

FIICA: Adevărul nu-l știu nici eu. Adevărul îl știe tata.

FIUL: Și nouă de ce nu ne spune nimic? (Intră Tatăl, care aduce servetelele și solnița) Tată, poți să ne spui și nouă de unde vine mama, de ce a plecat, de ce vine, pentru cît timp vine și ce se ascunde sub această dispariție misterioasă?

TATĂL (intră în panică): Emil, știți foarte bine că v-am interzis să-mi puneți întrebări pe această temă. Nici eu, nici mama nu tre-

baie să vă dăm socoteală pentru ceea ce facem. Mama a plecat pentru că așa a dorit ea... Și se întoarce pentru că așa dorește ea... Obligația voastră este s-o primiți cu bucurie și respect, așa cum se cuvine să primiți o mamă. (Tăcere îndelungată).

FIICA: Tată, mama a plecat de acasă pentru că s-a îndrăgostit de cineva?

TATĂ: Cine ți-a dat voie să întrebi?

FIICA (îndrăjită): Am aflat că mama a plecat de acasă pentru că s-a îndrăgostit de un bărbat. Vreau să știu dacă acesta este adevărul. Și vreau să mai știu de ce se întoarce acum înapoi. (Începe să plângă) Cum e posibil ca mama mea să se îndrăgostească? Cum a putut să facă așa ceva?

TATĂ: Camelia, liniștește-te. Mama va sosi dintr-o clipă într-alta. N-ai vrea să te vadă tulburată. Mama voastră este cea mai bună din lume și voi nu aveți dreptul să-i reproșați nimic.

FIUL: Cele mai bune mame din lume nu fug de-acasă după alți bărbați. Camelia, de unde știi tu că mama s-a îndrăgostit de cineva?

FIICA: Mă privește. Important e că știu.

FIUL: Și mie de ce nu mi-ai spus?

FIICA: Pentru că nu meritai să știi.

FIUL: Ar trebui să te palmuiesc pentru obrăznicia asta.

FIICA: Încearcă.

FIUL: Tată, tu ai știut?

TATĂ: Emil... (Se gândește, împovărat) Du-te și pune apa minerală la frigider.

FIUL: Nu mă duc.

TATĂ: Atunci mă duc eu. (Se aude soneria de la intrare. Tatăl intră în panică) Copii, a venit! Camelia, du-te și deschide. (Se răzgândește) Lasă că mă duc eu. (Se duce și deschide. Se întoarce peste câteva clipe, singur) Era poștașul. Trebuie să plătim telefonul. Optzeci și cinci de lei și cincizeci de bani.

FIICA: Mama nu are cheie?

TATĂ: Cred că da. În orice caz, a plecat fără pardașiu și, între timp, s-a făcut frig. Emil, nu te duci să pui apa minerală la frigider?

FIUL: Am spus că nu. Vreau să mă gîndesc.

TATĂ: Atunci gîndește-te. Am s-o pun eu. (Se îndreaptă spre bucătărie, dar se oprește. Se aude un zgomot. Din nou intră în panică) Copii, a venit!

(Peste câteva clipe intră Mama, căleind rar, oarecum nesigură pe ea, cu o lumină stranie pe față. E îmbrăcată simplu, dar elegant, foarte palidă și încă frumoasă, o frumusețe în vîrstă de treizeci și opt de ani, încă viguroasă, dar marcată de oboseală. Ezită o clipă, apoi îi sărută pe cei doi copii pe obraz. Tăcere lungă și greu suportabilă)

MAMA (cu o veselie bruscă): Doamne, ce mari v-ați făcut, copii! Ați crescut înfioră-

tor. (Ride strident) Emil, ți-ai lăsat percuții și arăți ca un golan. Camelia, de ce ți-ai tăiat părul, cum de-ai făcut timpenia asta? (Cei doi nu răspund și nu zîmbesc) Dar de ce sinteți așa de muți?

TATĂ (pare cel mai derutat): Vă rog să polțiți la masă. (Se așază cu toții la masă, dar fără convingere, cu gesturi încete, pareți cuprinși de o surdă oboseală) Un moment, să aduc vișinata. (Se duce în bucătărie și aduce o sticlă cu vișinată. Toarnă apoi în pahare) Să bem. (Ridică paharul. Nimeni nu-l urmează)

MAMA: Mulțumesc, eu nu beau.

FIICA (cu ostentație): Nici noi.

TATĂ (înceercînd, disperat, să încropească o discuție): E foarte gustoasă. Am nimerit-o. (Pauză) Nu mincați?

(Nimeni nu mîنینcă)

MAMA: O să mîنینcăm mai tîrziu. Hai să bem, totuși, niște vișinată. (Gustă dintr-un pahar) Nu-mi place. E groaznic de dulce. (Pauză) Dar de ce vă uitați așa de fioroși la mine? Ce-am făcut? (Pauză) Așteptați cumva o explicație?

TATĂ: Nu așteptăm nici un fel de explicație.

FIICA (gata să izbucnească în plîns): Tată, cum poți să spui așa ceva?

TATĂ: Adică ce să spun?

FIICA: Știi foarte bine că noi așteptăm o explicație!

TATĂ (către Mama): Nu-i nevoie să te dezinovățești în fața lor.

FIICA: De ce? (Începe să plîngă)

MAMA (o mîningie pe păr cu blindete): Nu plînge, Camelia, nu fi earaghioasă. Nu mă voi dezinovăți în fața nimănui, dar am să vă dau totuși o explicație, dacă aveți nevoie de ea. Ca să scurtăm atmosfera asta penibilă, am s-o fac chiar acum. (Tulburată și oarecum solemnă.) Am plecat de acasă, părăsindu-vă pe voi și pe tatăl vostru, pentru că m-am îndrăgostit de un bărbat. Asta-i tot.

FIUL (abia ținîndu-și plînsul): Ce fel de bărbat?

MAMA (zîmbind straniu): Cum să vă spun... Un bărbat necunoscut, care m-a vizitat într-o noapte, tulburîndu-mă și răpiindu-mă pentru todeauna. Să nu credeți că n-am încercat să mă împotrivesc, dar nu mai aveam nimic de făcut. M-a luat pe nepregătite și m-a dus... (Ride) Se poate întîmpla oricui, chiar și unei mame.

FIICA: Și acum te-ai întors definitiv?

MAMA: Am venit să vă văd. (Tăcere)

FIUL: Mamă, nu regreti ce-ai făcut?

MAMA: Nu. M-au chinuit toate celelalte sentimente, în afară de regret.

FIICA: Dar nu consideri totuși necesar să-ți ceri scuze față de cineva?

MAMA: Față de cine?

FIICA: Față de tata

MAMA (către Tatăl): Dorești să-ți cer scuze? TATĂL (încurcat): În orice caz., nu e acum momentul. Dar în principiu...

MAMA: Mi-e teamă că n-am să-ți pot cere iertare nici acum, nici mai târziu și nici în principiu. Cred că nu eu trebuie să-ți cer ție iertare. Dar să trecem peste asta.

FIICA: Mamă, faci o mare nedreptate! Tata nu merită să fie jignit. Tu nu știi nimic.

MAMA: Ba da. Știu.

FIICA: N-ai de unde să știi că el a fost robul nostru cît ai lipsit tu de lingă noi, că el a gătit, a spălat, a făcut piața, a făcut curățenie, și asta după ce venea de la servici.

MAMA: Era datoria lui. Fiind eu plecată, trebuia să fie și tată, și mamă, așa cum, atunci cînd a fost el plecat, eu v-am fost și mamă, și tată. Voi erați mici, nu știți, dar eu spăgeam lemne singură, și nu numai că le spăgeam, dar le și furam, că nu aveam, iar voi erați înghețați de frig. Și n-aveam nici bani, și vindeam haine, că tatăl vostru lipsea de trei luni, știe el de ce. Așa că ce mare sacrificiu a făcut că a spălat rufe cu mașina și că a șters praful cu aspiratorul? (Către Tatăl, cu o ironie blîndă) Ai gătit mîncare caldă?

TATĂL: Uneori.

MAMA: Mă rog. În general te-ai descurcat, nu?

TATĂL: Da. Am pus și murături.

MAMA: Bravo.

FIUL (îzbușnește): Mamă, nu te-am văzut niciodată atît de rea! (Iese, trîntind ușa. Mama își stăpînește cu greu emoția. Tatăl, tulburat, își caută o treabă în bucătărie)

MAMA: Camelia, du-te și liniștește-l. (Camelia iese. Intră Tatăl) Ți-e greu singur?

TATĂL (modest și umil): Am reușit să mă descurc. (Pauză) Totuși, ar fi trebuit să ne trimiți o veste... Cel puțin să fi știut unde te afli. Copiii mă întrebau în fiecare zi de tine.

MAMA: Îmi simteau lipsa?

TATĂL: Erau intrigați și îngrijorați. Acum s-au obișnuit.

MAMA: Cu atît mai bine.

TATĂL: Totuși, mie ai putea să-mi spui unde ai fost.

MAMA: Ce importanță are unde am fost? Important e că am plecat și că te-am părăsit.

TATĂL: Acum te-ai întors definitiv?

MAMA: Nu știu. Mă mai gîndesc. Depinde. Dacă vă descurcați singuri, plec. Dacă aveți absolută nevoie de mine, rămîn. De fapt, pentru asta am venit. Ce zici, să rămîn sau să plec?

TATĂL (se gîndește): Pleacă.

MAMA: Perfect. Ești un tip dintr-o bucată. Nu te știam așa. Oricum, după gestul pe care l-am făcut, nu puteai să mă ierți. Ești bărbat, și bărbații nu iartă femeile cînd greșesc. Femeile, da, iartă, pentru că de obicei

n-au încotro și pentru că, tot de obicei, le place să fie înșelate, au vocație de victime. Dovadă că eu te iert pe tine, deși eram hotărîtă să n-o fac niciodată. Te iert cu conștiința să ai grijă de copii, să faci totul ca să nu-mi simtă lipsa.

TATĂL: Tu pentru ce trebuie să mă ierți pe mine? Pentru că m-ai părăsit într-o noapte fără să-mi spui un cuvînt? Pentru că n-am știut nimic de tine două luni de zile?

MAMA: De ce ești mincinos? Ți-am telefonat chiar a treia zi.

TATĂL: Da, ca să-mi spui că te-ai îndrăgostit de un bărbat și că nu știi dacă o să te mai întorc.

MAMA: Exact.

TATĂL: Pentru asta trebuie să mă ierți?

MAMA: Despre altceva e vorba.

TATĂL: Despre ce?

MAMA: E vorba de... (Intră Fiul și Fiica) Discutam altă dată. Acum sînt copiii de față și nu trebuie să ne vadă certîndu-ne. Veniți mai aproape, copii. De ce vă uitați așa de urît la mama voastră care v-a născut, legănat și crescut?

FIICA: Mamă, eu noi nu vrei să vorbești?

MAMA: Ba da. Pentru asta am venit. Emă, nu-i așa că și tu vrei să stai de vorbă cu mine?

FIUL: Da.

MAMA: Atunci veniți mai aproape. (Cei doi se apropie și se așază lingă ea, rămînînd însă în continuare crispați și tăcuți) Cînd am plecat, grăbită cum eram, n-am luat decît fotografiile voastre cînd erați mici de tot, niște bebeluși grăsuți și buflui. Într-o zi, uitîndu-mă la fotografiile, n-am reușit să vă descosebesc unul de altul. Semănați ca două picături de apă.

FIUL (cu aceeași indispoziție): Și crezi cumva că asta e o mare fericire pentru noi?

MAMA: De ce să nu fie?

FIUL: Uite că nu e! Pentru că eu sînt obligat să port în spinare toate zăpăcelile sufletești ale Cameliei. Dacă ea e tristă, sîm și eu trist fără motiv, dacă o apucă pe ea isteria, mă apucă și pe mine nebulia, și uite-așa, vreau, nu vreau, trebuie să trăiesc totul în dublu exemplar. Am stat de vorbă cu niște gemeni dintr-a noua și mi-au spus că ei nu simt așa ceva.

MAMA: Emil, ți-am explicat eu odată care e cauza, dar ai uitat. Gemenii care au o asemănare fizică perfectă și o structură psihică identică s-au format în același oul. Dar nu vād de ce te deranjează așa de mult că împărțiți între voi totul, inclusiv stările sufletești. Mie mi se pare superb să ai o soră frumoasă și să fii trist sau vesel pentru ea, și invers.

FIUL: Ei, află că nu-i chiar așa de superb, mamă, ba chiar e foarte incomod. Să nu crezi că sînt pîrîcios, nu mă interesează ce face ea, dar într-o noapte, cînd s-a dus la ceai, la buna ei prietenă Mariana, și a rămas chipurile să doarmă acolo, eu n-am

putut să închid ochii toată noaptea, m-am zvîrcolit îngrozitor. Nu știu ce-a făcut, o pri-veste, dar eu n-am putut să dorm.

FIICA : Dar tu cînd dispari cu individa ta cîte trei zile și trei nopți, eu ce simt ?

FIUL : Ce simți ?

FIICA : Știi tu mai bine ce simt.

MAMA : Copii, nu vă certați. Camelia, ce-ai făcut în noaptea aia la Mariana ?

FIICA : Nimic. Am dansat și...

MAMA : Și ?

FIICA : Atît. Pe urmă, cînd am plecat, m-am sărutat cu Viorel, iubitul meu.

MAMA : Iubitul tău ?!

FIICA : Vorba vine, că el nu mă iubește. Cică iubirea e un sentiment pentru oamenii obișnuiți, el vrea să ajungă savant.

MAMA : E chiar așa de inteligent ?

FIICA : Groaznic. E în anul întîi la mate-matică, cică a descoperit o ecuație și scrie versuri în cifre.

FIUL : Versuri în cifre ?! Ce timpenie mai e și asta ?

FIICA : Nu știu. Așa se laudă el. Ce vrei să mai știți ?

MAMA : Tu îl iubești ?

FIICA : Am încercat, dar...

TATA : Eu lipsesc puțin. Sînt în baie. (Iese)

FIICA : Adică am încercat de mai multe ori, dar n-am simțit nimic deosebit sau înăl-tător, cum simt alții. Tu ești îndrăgostită de-adevăratelea, mamă ? Ce simți ?

MAMA : Ești cam superficială și obrăz-ni-cuță, Camelia. Nu-ți bate joc de sentimente. Învată să le respecti.

FIICA : Păi le respect, mamă, dar mai întîi să le simt. Viorel zice să ne căsătorim de-acum, ca să scăpăm de obsesia asta, dar dacă el nu mă iubește, pot s-o fac, ce pă-rere ai ? Știai că Emil e îndrăgostit de o femeie de vîrsta ta ?

FIUL (vrea s-o lovească, dar Mama îl oprește) : De ce mă birfești ? Nerușinato !

FIICA : Nu te birfesc. Asta-i adevărul. Am simțit tot.

MAMA : Emil, am auzit și eu despre po-vestea asta stupidă.

FIUL : Mamă, nu e vorba de nici un fel de dragoste la mijloc. O iubesc ca ființă, nu ca femeie.

MAMA : Nu înțeleg. Explică-te.

FIUL : Știu că nu înțelegi, de-aia nici nu-ți explic.

MAMA : Totuși, Emil, este nefirească și sus-pectă prietenia ta cu o femeie de vîrsta mamei tale.

FIUL : Nu e nimic nefiresc, mamă, îți dau cuvîntul meu de onoare. E o femeie excep-tională. E speoloagă.

MAMA : Știam.

FIICA : De-aia lipsești tu de-acasă cu zilele, pentru că te duci cu ea prin peșteri ?

FIUL : Da, și asta o să fac toată viața. Mamă, să fie clar : mă fac speolog.

MAMA : Doamne ferește ! Ce ți-a venit ?

FIUL (montaj) : Fii atentă. Eram la ono-mastica unui prieten și venise și ea acolo întîmplător. Adică nu întîmplător, pentru că era nașa lui. N-o cunoșteam. La un moment dat, ea a început să vorbească despre o peș-teră din Apuseni pe care o vizitase cu cîteva zile înainte și peste cinci minute ne-am dat seama amîndoi că numai eu o ascultam, că numai pe mine mă emoționa ceea ce povestea ea și atunci am ieșit pe stradă și ne-am plimbat pînă dimineața. Peste o săp-tămînă am plecat cu ea într-o expediție în munți și de-atunci sîntem nedespărțiți. Ne vedem absolut în fiecare zi.

MAMA : Chiar pîuă acolo ați ajuns ?

FIUL : Da. Atunci cînd sîntem aici, în oraș, ne vedem la ea acasă, unde studiem im-preună probleme de speologie, ascultăm mu-zică și discutăm. Cînd plecăm pe teren, evident că sîntem împreună. E o femeie excep-tională. Ține la mine enorm, bîncînteles fără nici un fel de interes, vrea pur și sim-plu să mă facă speolog. Plus că e și un om de mare cultură, știe trei limbi străine.

MAMA : Asta nu trebuie să te impresio-neze. Cînd o să fii de vîrsta ei o să știi și tu.

FIUL : Mamă, nu încerca s-o minimalizezi. E un savant.

FIICA : Ei, și ?

FIUL : Cum „ei, și” ? Tu știi ce înseamnă să fii savant ? Înseamnă să trăiești pentru o idee, să faci din viața ta o demonstrație, să verifici un adevăr, sacrificîndu-te. Cîți oa-meni fac asta ?

MAMA : Emil, nu plinge, ești penibil.

FIUL : Nu plîng, dar mă enervez că nu vrei să mă înțelegi.

MAMA : Încerc să te înțeleg.

FIUL : Mamă, am să-ți povestesc trei scene din viața ei și vei fi zguduită, ai s-o înțe-legi și ai s-o admiri.

MAMA : Povestește.

FIUL : Prima : la vîrsta de optsprezece ani, în anul întîi de facultate, se căsătorește cu profesorul ei în vîrstă de cincizeci de ani, unul dintre primii noștri biospeologi, elev strălucit al lui Racoviță. S-a căsătorit din dragoste.

FIICA (cu ironie) : Nu zău ?

FIUL (îndirjit) : Îl iubea ca savant și ca erou, pentru că era și erou. Nouăsprezece ani au umblat împreună prin sute de peș-teri din țară și din străinătate, în Austria, Elveția, Tunisia, Franța, au fost în cele-brele peșteri Montespan și Pierre-Saint-Mar-tin, au văzut lucruri uluitoare, care nu se pot povesti, au scris și o carte împreună, ți-o dau s-o citești. Anul trecut, în timp ce explorau un puț subteran, el a fost acciden-tat, l-a lovit o stîncă și i-a fracturat șira spinării. A murit acolo sub pămînt și acolo l-a și îngropat. Dar nu asta e important, mamă, important e că el a agonizat patruzeci și opt de ore și că ea a stat cu el tot timpul și l-a îngrijit într-o beznă totală, pentru că li se terminaseră bateriile și pentru că n-avea cum să-l scoată de-acolo, și a

murit în brațele ei. Închipuie-ți o femeie, într-o beznă totală, într-o liniște sinistă, cu un mort în brațe. E îngrozitor.

MAMA : Într-adevăr.

FIUL : Iar cînd iese afară, zdrobită complet, o epavă fizică și morală, trebuie să dea lungi explicații procuraturii despre moartea profesorului în peșteră, trebuie să coboare din nou sub pămînt cu un medic legist, care să constate motivele decesului, iar arel medic încearcă s-o seducă... (Fiica îi face semne mamei că toată povestea e o minciună, dar Mama o pune la punct, discret.) ...Ea îl lovește cu lanterna în cap, dar cînd ajung sus, el o șantajează, dîndu-i de înțeles că o poate distruge și atunci ea cere o nouă coborîre, cu un alt medic, medicul respectiv se accidentează și din nou este acuzată... Toată istoria asta sinistă și scriboasă a durat aproape un an, pînă cînd s-a lămurit.

MAMA : Dacă povestea n-ai luat-o dintr-un roman, e frumoasă.

FIUL : Ascultă a doua scenă. Acum două luni, cînd s-a împlinit un an de la moartea soțului ei, am stat amîndoi de veghe o zi și o noapte la mormîntul lui, în peșteră, într-un frig și o umezeală care pe orice om normal l-ar fi dus la disperare, n-am dormit nici o clipă, ea mi-a povestit toată viața ei, toate încercările prin care au trecut. Pentru ea să-i aducem un omagiu, am continuat împreună explorarea peșterii și am descoperit o sală necunoscută, de o arhitectură uluitoare, cu niște stalactite imense. Am dat sălii numele profesorului și pe urmă am ieșit la suprafață, dar cum am ieșit, nu-ți mai spun. Cu treizeci de metri înainte de suprafață ni s-a rupt coarda, dacă nu m-ar fi salvat ea, m-aș fi prăbușit. Patru ore ne-am chinuit pînă am ajuns sus și, cînd am ajuns, eu am leșinat de oboseală. Îți mai spun încă o scenă ?

MAMA : Spune.

FIUL : Acum două săptămîni am mers într-o peșteră de lingă Ceahlău, ea să verifice o ipoteză a profesorului. Profesorul a susținut într-o lucrare că acolo au trăit oameni din epoca fierului și noi am stat înăuntrul cinci zile pînă cînd am găsit dovezi. Am găsit unelte de fier, o vatră de foc și chiar niște desene pe pereți. Mamă, fără această femeie nu mi-aș fi putut niciodată închipui că e posibil să faci în viață lucruri atît de extraordinare. Eii sinceră și spune-mi dacă nu e un om excepțional.

MAMA : S-ar putea să fie. Un singur lucru nu-mi place : că-ți pui viața în pericol. Gîndește-te și la mine.

FIUL : Mamă, ca să fiu sincer, niciodată, cînd sînt în pericol, nu mă gîndesc la tine. Acum aproape tot timpul mă gîndesc la ea. Dar pe tine te iubesc foarte mult, mamă și mi-a fost dor de tine. Ca dovadă că te iubesc, astăzi seară nu m-am dus la întîlnirea cu ea. Tu ești fericită ?

MAMA : Numai dacă sînteți voi fericți și cuminți.

FIUL : N-avea nici o grijă, mamă, Te rog să mă ierți o clipă. Vreau să-i dau un telefon, să mă scuz.

MAMA : Te rog.

FIUL : Mulțumesc. (Scoate telefonul din priză și se duce cu el într-o cameră alăturată)

FHCA : Mamă, ai slăbit și te-ai făcut așa de frumoasă... (O mîngîie) Ce elegant ești pieptănată... (În șoptă) Sînt așa de mîndră că te-ai îndrăgostit... La școală toate colegile mele șușoteau, la început am plîns, dar pe urmă mi-am dat seama că o fac din invidie. Mamele lor sînt bătrîne și urite, de ele nu se îndrăgostește nimeni. E frumos ?

MAMA : Cine ?

FHCA : El. Cum arată ?

MAMA (o cuprinde în brațe și răspunde în șoptă, extrem de tulburată) : E înalt... îmbrăcat în negru... și foarte palid...

FHCA : Ca un cavaler...

MAMA : Da, ca un cavaler... Ca un zburător... Nu-l văd decît noaptea...

FHCA : Îți vorbește frumos ? Ah, divini sînt bărbații care vorbesc frumos.

MAMA (pe același ton straniu) : Îmi vorbește despre lumea lui în care vrea să mă ia... Cică e o lume albă...

FHCA : E străin ?

MAMA (n-o aude) : ...în care ninge cu stele... și nu bate niciodată viutul... Și frigul e cald și caldul e frig... Cînd îmi vorbește tremur tot timpul și mi-e frică să aprind lumina, ca să nu-l văd ochii fără privire... (Își stăpînește cu greu lacrimile)

FHCA : Mamă, de ce-ai plecat fără să-mi spui nimic ? Eu te înțelegeam.

MAMA : Mi-a fost rușine...

FHCA (o mîngîie) : Tu ai fost întotdeauna o mamă demnă. Ce rău îmi pare că nu-ți semăn... Eu nu sînt demnă. Sînt mîloasă și bună. Dacă mă mărit cu Viorel și el ajunge celebru, o să-l îngrijească toată ziua și-o să-l mîngîie. E așa de sensibil... Cînd îl mîngîi prin păr, îi vine să plîngă.

MAMA : Ai rămas un copil...

TATĂL (întră neobservat) : Nu vrei, totuși, să mîncăm ? (Nu i se răspunde)

FIUL (deschide ușa) : Camelia, vino la telefon. (Camelia iese)

TATĂL : Nu vrei să mîncăm ?

MAMA (îngîndurată) : Nu mi-e foame.

TATĂL (se așază alături) : Nici vișinată nu vrei să bei ?

MAMA : Nu.

TATĂL (după o pauză) : M-am dus în baie, am spălat niște rufe și m-am gîndit. (Ea nu-l ascultă) Mă asculti ?

MAMA : Da, te ascult.

TATĂL : M-am gîndit la ce mi-ai spus adineori și cred că n-am făcut nimic pentru care ar trebui să mă ierți.

MAMA : Înseamnă că nu te-ai gîndit bine.

TATĂL : M-am gîndit. Pur și simplu nu știu la ce te referi. Întotdeauna m-am purtat cu tine dumnezeiește. Nici chiar acum, cînd ai greșit, nu mi-am îngăduit să te jignesc.

MAMA : M-ai jignit o singură dată și-a fost de-ajuns ca să nu te mai pot ierta toată viața.

TATĂL : Cind te-am jignit ?

MAMA : Cind l-ai șantajat pe tata ca să-ți dea fiica de soție, amenințându-l că altfel îl bagi la pușcărie, deși nu el era de vină pentru catastrofa care se petrecuse în spital, ci altcineva, poate chiar tu, tinărul director administrativ. Tata era un bătrîn bolnav și fricos, și a acceptat, dar eu eram într-o cameră alăturată și am auzit totul. Nu ți-am spus niciodată nimic și am rămas lingă tine, pentru că au venit pe lume acești copii minunați.

TATĂL : Dar nu l-am șantajat, l-am rugat.

MAMA : Ba da, l-ai șantajat. Dar te iert. Nu fii trist, te iert. (Îl mîngîie pe păr) Altfel ești un om cumsecade și bun.

TATĂL : Atunci eram în stare de orice pentru că te iubeam...

MAMA : Da, dar pe-atunci eu iubeam pe altcineva... Și nu mi-a fost ușor să plec cu tine, care mi-erai un străin.

TATĂL : M-ai urit ?

MAMA : Nu. Mi-erai indiferent. Așa cum îmi ești și acum. Îmi pare rău că ți-o spun. Eu miîne dimineață o să plec. Mi-ai promis să ai grijă de copii. Lasă-i liberi, am încredere în ei, dar obligă-i să te respecte.

TATĂL : Nu vrei să rămii ?

MAMA : Nu. Nu e bine să rămîn. (Pauză) Du-te și te culcă. Ești obosit. Miîne trebuie să te scoli de dimineață. Cum o duci cu serviciul ?

TATĂL : Bine. Am luat o primă de două sute de lei. l-am cumpărat pantofi lui Emil.

MAMA : Ar trebui să-ți faci și tu un costum. Umbli cam jerpelit. În șifonier e un CEC de o mie de lei. Cînd ai nevoie, folosește-l. (Pauză) Du-te. Sint și eu obosită.

(Tatăl se ridică să plece. Pe ușa din dreapta intră Fiul și Fiica purtînd o pancartă improvizată, pe care scrie : „Mamă ! Noi te iubim ! Rămii cu noi !” Defilează prin fața ei, gravii, apoi izbucnesc în ris. Mama rîde și ea)

MAMA (îmbrățișîndu-i) : Vai, scumpi mai sînteți ! Mă faceți să plîng și n-am voie. (Își șterge o lacrimă) Vreți să rămîn cu voi ?

FIICA : Da.

MAMA : De ce ?

FIUL : Ca să fii cu noi... De ce să pleci cu un străin ? O să-ți fie dor... O să suferi...

MAMA (cu tristețe) : Da, e adevărat, o să sufăr... Hai, duceți-vă la culcare. Mai vorbim și miîne.

FIUL (o sărută pe obraz) : Noapte bună, mamă.

MAMA : Noapte bună, Emil.

TATĂL : Noapte bună.

MAMA : Noapte bună. (Fiul și Tatăl ies împreună. Fiica o îmbrățișează, duioasă)

FIICA : Mamă, ce frumoasă te faci cînd ești tristă... Dacă pleci, pot să vin pe la tine să stăm de vorbă ?

MAMA (obosită) : Nu știu. O să vă dau un telefon. Du-te și te culcă. Sint obosită.

FIICA (o sărută) : Noapte bună.

MAMA : Noapte bună. (Fiica iese. Mama rămîne singură. Stă întinsă pe canapea, cu ochii închiși. Apoi se ridică, iese și se întoarce cu telefonul. Introduce ștecherul în priză. Ridică receptorul, ezită, apoi formează un număr. Cînd i se răspunde, vorbește încoet) Alo ! Domnișoară, dați-mi chirurgia. Bună scara, profesoare. Da, eu sint. Nu. nu mă simt bine. Poate din cauza emoțiilor... Da... Cred că m-am decis. Vin miîne dimineață. Îmi trimiteți o mașină ? Dar să nu oprească chiar în fața casei. Nu vreau să mă vadă ai mei plecînd cu „Salvarea”. Nu, ei nu știu nimic. (Zîmbește) Nu le-am spus unde am fost. Le-am spus că m-am îndrăgostit de un bărbat palid, îmbrăcat în negru și că am plecat cu el... Cînd totul se va sfîrși, te rog să le telefonezi. Îți mulțumesc. Am încredere în dumneata. Deși... Deși simt că e tirziu. Trupul meu îmi spune că e tirziu. Sint o alarmă în mine... Ceva tipă înăuntru asurzător... Sint obosită și bătrînă, bătrînă... Dar dacă dumneata vrei să încerci... Îți mulțumesc. Pe miîne. Noapte bună. (Închide. Apoi se plîmbă prin încăpere îndelung. Descoperă pe jos pancarta, o ia și o împăturște cu grijă. Se gîndește încerenită. Într-un tirziu, cade cortina)